

Bräcke kommun
bracke@bracke.se

2023-12-20

1 (7)

Dnr SI 2022:583

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av skolor i kommuner
med låg utbildningsnivå vid Kälarne skola i
Bräcke kommun

Bakgrund

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning avseende med vilken kvalitet Kälarne skola arbetar för att genom undervisning och studie- och yrkesvägledning stärka elevernas tillit till den egna förmågan, ge dem möjlighet till utveckling och en bred bild av möjliga studie- och yrkesval. Granskningen genomfördes under våren år 2023 och har omfattat årskurserna 7–9 vid den aktuella skolan.

Vid granskningen bedömde Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 26 maj 2023, dnr SI 2022:583.

Skolinspektionen begärde att huvudmannen för Kälarne skola senast den 27 november 2023 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Kälarne kommun har inkommit med en sådan redovisning den 27 november 2023 samt med kompletterande uppgifter den 19 december 2023.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Område 1: Stimulera eleverna att utvecklas så långt som möjligt och stärka elevernas tillit till den egna förmågan

Huvudmannen har i sin redovisning visat rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder och planerat för att vidta ytterligare åtgärder. Åtgärderna motsvarar Skolinspektionens bedömning av vilket arbete som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Område 2: Vidga elevernas perspektiv på framtida studie- och yrkesval

Huvudmannen har i sin redovisning visat att rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder och planerat för att vidta ytterligare åtgärder. Åtgärderna motsvarar Skolinspektionens bedömning av vilket arbete som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att skolan i arbetet med studie- och yrkesvägledning även arbetar för att synliggöra, problematisera och visa på alternativ till traditionella föreställningar om kön samt social och kulturell bakgrund som kan begränsa elevernas framtida studie- och yrkesval.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Område 1: Stimulera eleverna att utvecklas så långt som möjligt och stärka elevernas tillit till den egna förmågan

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Lärarna behöver i utformningen av undervisningen visa att de har höga förväntningar på samtliga elever för att eleverna ska tro på sig själva och sin egen förmåga. Lärarna behöver också utveckla återkopplingen till eleverna så att den innehåller information om hur eleverna utvecklas mot målen och hur de kan utvecklas ännu mer samt att eleverna förstår och kan använda sig av återkopplingen.

Skolinspektionen bedömer att rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder och planerat för att vidta ytterligare åtgärder som kommer att kunna höja kvaliteten inom de områden som granskats.

Skolan ska följa upp elevernas upplevelser av lärarnas förväntningar

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn och lärarna på högstadiet diskuterat frågan om förmedling av höga förväntningar på eleverna och att det därför nu finns en ökad medvetenhet bland personalen kring detta. Därvid har lärarna tagit del av material från Skolverket och särskilt tittat på områdena bemötande, feedback samt hur ordningsregler och konsekvenser fungerar. Av redovisningen framgår även att Kälarne skola använder två elevenkäter i årskurserna 1–9 under läsåret för att ta reda på elevernas syn på skolan. Den första enkäten går ut till eleverna under hösten och är en kartläggning inför revideringen av skolans likabehandlingsplan. Efter Skolinspektionens granskning kommer skolan att lägga till en fråga i enkäten som handlar om eleverna upplever att lärarna i sin undervisning visar att de har höga förväntningar på dem. Enligt huvudmannen ska den nya frågan synliggöra hur eleverna uppfattar lärarna och om personalen behöver andra något gällande hur de bemöter eleverna. Den andra enkäten kommer från Sveriges kommuner och regioner och handlar hur eleverna upplever sin skolsituation. Denna enkät innehåller sedan tidigare ett påstående som handlar om lärarna förväntar sig att eleverna ska nå målen i alla ämnen med olika svarsalternativ som eleverna ska ta ställning till. Därvid anger huvudmannen att det numera finns en utvärderingsmall i skolans plan för studie- och yrkesvägledning. Mallen ska ge rektorn och lärarna bättre kunskap om de är på rätt väg med att tydliggöra sina förväntningar på eleverna och säkerställa att alla elever behandlas lika.

Lärarna har fört diskussioner i kollegiet om hur de ger eleverna återkoppling

Av redovisningen framgår att lärarna på högstadiet läst och diskuterat Skolinspektionens beslut vid två arbetslagsträffar samt i anslutning till lärarnas analysarbete under skolans måluppfyllelseavstämning hösten 2023. Vid analysen synliggjorde lärarna hur de arbetar med återkoppling till eleverna. De tog även ett omtag kring hur de ännu bättre kan använda skolans lärplattform för att synliggöra mål och resultat för eleverna. Huvudmannen bedömer att insatserna innebär att det nu finns en medvetenhet om utvecklingsområdet bland alla lärare. Enligt huvudmannen diskuterar numera rektorn och lärarna oftare än tidigare på medarbetarsamtalen hur lärarna ger återkoppling till eleverna.

Lärarna ska delta i fortbildningsinsatser och arbetar för att utveckla sin återkoppling

Av redovisningen framgår vidare att skolans förbättringsarbete inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet innefattar att lärarna ska läsa och diskutera litteratur om lektionsdesign. Lärarna ska även göra lektionsbesök hos kollegor. Huvudmannen förväntar sig att dessa aktiviteter ska ge större insikt bland lärarna om hur de når eleverna i undervisningen samt förbättra lärarnas återkoppling till eleverna. Huvudmannens anger också att Bräcke kommun inlett en kommunövergripande fortbildningsinsats bland lärarna som handlar om återkoppling till elever. Insatsen sträcker sig från hösten 2023 till våren 2024.

Område 2: Vidga elevernas perspektiv på framtida studie- och yrkesval

Skolinspektionen bedömde att utvecklingsarbeten behövde inledas inom följande områden:

- Lärarna behöver utveckla arbetet med att integrera studie- och yrkesvägledningen i undervisningen. I detta behöver lärarna i högre utsträckning koppla samman skolämnena med studie- och yrkesvägledning. Lärarna behöver också visa på en variation av utbildningsvägar, yrken och branscher samt ge eleverna möjlighet att i undervisningen utveckla förmågor att göra medvetna och välinformerade val.
- Rektorn behöver tydligare förmedla till personalen att det är skolans uppdrag att vidga elevernas perspektiv och ge dem goda förutsättningar att kunna göra väl underbyggda studie- och yrkesval. Därvid behöver rektorn se till att studie- och yrkesvägledningen verkar för att elevernas studie- och yrkesval inte begränsas av föreställningar om kön eller av social eller kulturell bakgrund. Rektorn behöver också förmedla att lärarna ska integrera studie- och yrkesvägledningen i sina undervisningsämnen och försäkra sig om att de gör det. För detta arbete behöver personalen förutsättningar och rektorn behöver

se till att studie- och yrkesvägledarens kompetens används som en resurs för att stödja lärarna med att integrera studie- och yrkesvägledning i undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder och planerat för att vidta ytterligare åtgärder som kommer att kunna höja kvaliteten inom de områden som granskats.

Lärarna har fått kompetensutveckling om studie- och yrkesvägledning

Av huvudmannens redovisning framkommer att rektorn och studie- och yrkesvägledaren arrangerat informationstillfällen för lärarna vad gäller arbetet med att stärka elevernas valkompetens. I fortbildningsinsatserna har även representanter för projektet *Kompetenskompassen*¹ medverkat. Vidare har personalen läst och diskuterat Skolverkets stödmaterial *Studie- och yrkesvägledning som hela skolans ansvar*. Diskussionerna har gett rektorn och studie- och yrkesvägledaren ett underlag som de använt för att utarbeta en ny plan för studie- och yrkesvägledning som gäller all personal på skolan. Huvudmannen anger att det finns en tillfredsställelse bland personalen på högstadiet gällande den gemensamma planen.

Skolan har inlett ett mer systematiskt arbete med studie- och yrkesvägledning

Av redovisningen framkommer vidare att skolan har uppdaterat sitt årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet. Årshjulet innehåller numera regelbundna träffar för samverkan mellan lärarna och studie- och yrkesvägledaren. Därvid ska personalen utvärdera och revidera planen för studie- och yrkesvägledning i juni varje år. Skolan ska ta tillvara elevernas röst vid utvärderingen av varje enskild insats i planen. Enligt huvudmannen ska lärarnas arbetslag i fortsättningen ha fastlagda träffar under terminerna där lärarna och studie- och yrkesvägledaren tillsammans planerar, utvärderar och ger information till varandra om insatser enligt planen för studie- och yrkesvägledning. Enligt huvudmannens bedömning har dessa insatser lett till ökad medvetenheten om skolans gemensamma uppdrag kring studie- och yrkesvägledning bland lärarna. Huvudmannen hoppas att pedagogerna på sikt ska arbeta mer strukturerat med de delar i läroplanen som rör studie- och yrkesvägledning.

¹ Kompetenskompassen är ett regionprojekt som Bräcke kommun deltar i. Projektet rör arbetsmarknadskunskap för skolelever.

Skolinspektionen förutsätter att skolan i arbetet med studie- och yrkesvägledning även arbetar för att synliggöra, problematisera och visa på alternativ till traditionella föreställningar om kön samt social och kulturell bakgrund som kan begränsa elevernas framtida studie- och yrkesval.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Caroline Engskär, beslutsfattare.

I den slutliga handläggningen har även föredragande Marcus Rönnegård.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Skolor i kommuner med låg utbildningsnivå \(skolinspektionen.se\)](https://skolinspektionen.se/om-skolinspektionen/kvalitetsgranskning/).

Bilaga 1: Författningsstöd

Område 1:

Författningsstöd

1 kap. 4 § och 3 kap. 2 § skollagen (2010:800).

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 2.2 Kunskaper. Riktlinjer.

Område 2:

Författningsstöd

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22). 1. Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning. 2.2 Kunskaper. 2.6 Skolan och omvärlden. 2.8 Rektorns ansvar.